

Posudek oponenta

na disertační práci Mgr. Ing. Jakuba E. Chmelíka, LL.M.

"Evropský platební rozkaz a evropské řízení o drobných pohledávkách"

Předkládaná disertační práce se zabývá pro českého právníka velmi aktuální a praktickou otázkou z oblasti evropského procesního práva. Dle slov autora práce volně navazuje na jeho diplomovou práci a blíže analyzuje Nařízení 1896/2006 a 861/2007. Záměrem práce je podat výklad právní úpravy evropského rozkazního řízení a evropského řízení o drobných nárocích, jakož i postihnout zásadní návaznosti na české procesní předpisy. Vedlejším cílem disertace je také podat srovnání evropské úpravy s úpravou českou a zasadit rozbor příslušných evropských nařízení do celkového kontextu harmonizace procesního práva v rámci EU. Cíle vytyčené touto prací byly autorem splněny a závěr práce přináší odpovědi na otázky, které si autor na počátku vytyčil.

Práce je rozdělena do pěti částí, včetně Úvodu (I.) a Závěru (V.), na začátku je uveden seznam použitých zkratk a definic, který napomáhá přehlednosti celého textu, v závěru práce je abstrakt práce v češtině a angličtině a seznam použité literatury.

Úvodní partie nastiňuje východiska a hlavní záměry práce. Již z této části práce je zřejmé, že jde o náročné téma, které vyžaduje teoretické i praktické znalosti, a to jak z oboru mezinárodního práva soukromého a procesního, tak z obecného civilního procesního práva. Práce má navíc částečně srovnávací charakter, ke každému nařízení je uvedeno srovnání s obdobnou úpravou v rámci českého práva, což je třeba rovněž přivítat.

Druhá kapitola obecně pojednává o otázce sblížení civilních procesních předpisů v rámci EU. V této části autor nejprve popisuje pravomoci orgánů EU v oblasti sblížení civilních procesních předpisů, podává výklad vývoje těchto pravomocí od založení Evropského hospodářského společenství až po současnou úpravu podle Lisabonské smlouvy. Autor se ve svém výkladu zastavuje u historických milníků významných pro rozvoj

evropského procesního práva a popisuje vývoj článků významných pro tuto oblast práva. V rámci této kapitoly autor také předkládá přehled platných evropských procesních předpisů, včetně data jejich platnosti a případně účinnosti, což je pro odborného čtenáře velmi užitečné a praktické.

Ve třetí kapitole se již autor věnuje jednomu z ústředních témat práce, Nařízení 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Postupně je v této kapitole rozebrána věcná, časová, teritoriální i personální působnost nařízení, jeho vztah k jiným evropským právním instrumentům, jakož i vztah k vnitrostátnímu právu. Autor se rovněž zabývá otázkou vztahu nařízení k rozhodčímu řízení a uzavírá, že toto nařízení se i přes absenci výslovné úpravy na rozhodčí řízení nevztahuje. S tímto závěrem nelze než souhlasit, nicméně domnívám se, že výslovná úprava, po které autor práce volá, je možná nadbytečná. Svou materií Nařízení 1896/2006 dle mého názoru do oblasti rozhodčího řízení nezasahuje a upravuje otázky související a vlastní výhradně řízení soudnímu. Dále v této kapitole autor popisuje celý proces vydání evropského platebního rozkazu, včetně jeho uznání a výkonu v rámci členských zemí EU a možnosti jeho přezkumu. Autor rozebírá jednotlivé články a ustanovení předmětného nařízení a uvádí je do souvislostí se souvisejícími evropskými i národními předpisy. Zvláštní oddíl je věnován také specifické úpravě směřující k ochraně spotřebitele a aplikuje související judikaturu Evropského soudního dvora.

Autor ve své práci zpochybňuje účelnost doručování evropského platebního rozkazu v souladu s § 174b o.s.ř. do vlastních rukou. Při ústní obhajobě by se autor mohl zaměřit na tuto otázku, zejména s ohledem na soulad předmětného ustanovení o.s.ř. s příslušnými články Nařízení 1896/2006. Přestože autor v úvodu své práce uvedl, že praktické zkušenosti s aplikací Nařízení nejsou četné, byla bych ráda, kdyby se v rámci ústní obhajoby své práce pokusil pohovořit o případných praktických případech aplikace Nařízení 1896/2006 českými soudy.

Čtvrtá kapitola se zabývá Nařízením 861/2007 o drobných nárocích a je zpracována podobně jako kapitola předchozí. Autor opět postupně rozebírá věcnou, časovou, teritoriální a personální působnost nařízení a uvádí jeho jednotlivá ustanovení do souvislostí s dalšími evropskými i národními předpisy. V této kapitole popisuje a analyzuje celý průběh řízení o drobných nárocích podle Nařízení 861/2007 včetně opravných prostředků a uznání a výkonu

rozhodnutí v rámci EU. Nakonec autor podává krátké srovnání s českou národní úpravou řízení o sporech malé hodnoty.

Z hlediska působnosti Nařízení 861/2007 se autor zabývá otázkou hodnoty sporu. V této souvislosti naznačuje, že podle předmětného nařízení lze postupovat nejen v případě nároků na plnění, ale také v případě, že se jedná o žalobu na určení práva či právního vztahu nebo pro konstitutivní žaloby zakládající, měnící nebo rušící právní vztah. Jak sám autor píše, žalobce je povinen odhadnout hodnotu uplatněného nepeněžitého nároku a tím de facto odůvodnit použití nařízení 861/2007. Byla bych ráda, kdyby se při ústní obhajobě věnoval praktické otázce určení hodnoty nároku právě například při konstitutivních žalobách.

Práce ústí v závěr v kapitole páté, který shrnuje dosažené poznatky a závěry práce. Práce je napsána kultivovaně, s přehledem a znalostí věci, používá jak literatury české, tak zahraniční. Diplomovou práci autora jsme bohužel neměla k dispozici, nicméně práce je sama o sobě ucelená a dává čtenáři komplexní výklad o zvolené problematice. Je přínosná, vyjadřuje stanoviska autora k otázkám, které zčásti u nás nebyly dosud zpracovány, autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti. Autor píše čtivě, ovšem bez prázdných slov, velmi jasným jazykem.

Předloženou disertační práci doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě byl Mgr. Ing. Jakubu E. Chmelíkovi, LL.M. přiznán titul Ph.D.

JUDr. Lucie Bányaiová, Ph.D.

V Praze dne 3.8.2010